

Inspirerende dag 'Caritas Beweegt'

Zo'n tweehonderd mensen uit caritas en diaconie verzamelden zich op 6 april tijdens de landelijke inspiratiedag 'Caritas Beweegt', georganiseerd door de Nederlandse bisdommen. Het is nog koud en vroeg in de ochtend als de eerste vrijwilligers van de Focolarebeweging, waar we in Nieuwkuijk te gast zijn, zich melden en hun taak aanvangen. De bewegwijzering verschijnt, de koffiekannen komen, een bestelauto levert een orgel af bij de tent waar het ochtendprogramma zal plaatsvinden, de techniek van het geluid en van de tolkencabines wordt in orde gebracht. Dan verschijnen de eerste deelnemers.

Zij komen uit alle bisdommen, van Groningen-Leeuwarden tot Roermond. Uit elk bisdom waren er wel mensen, al kwamen de meesten uit het centrum van het land. De Nederlandse bisschoppen hadden zich achter de idee van de diaconale werkers van de bisdommen geschaard (LKDB) om een dag te organiseren waarin zichtbaar zou worden wat er lokaal allemaal gebeurt op het gebied van caritas en diaconie. Mede ondersteund door Kansfonds kwam de dag er. Bijzondere gasten waren kardinaal Peter Turkson uit Rome, prefect van het Dicasterie voor de Bevordering van de Gehele menselijke ontwikkeling, Hilde Kieboom van de gemeenschap van Sant'Egidio in Nederland en België en zuster Sara Böhmer, generale overste van de dominicanessen van Bethanië en vicevoorzitter van de Conferentie Nederlandse Religieuzen.

De dag begon met een feestelijke Eucharistieviering. Daarin was kardinaal Turkson hoofdcelebrant, mgr. Van den Hende (voorzitter van de

Bisschoppenconferentie) en mgr. De Korte (bisschoppelijk referent voor Kerk en samenleving) concelebreerden. Vanuit het Aartsbisdom Utrecht was mgr. Hoogenboom aanwezig. In zijn preek ging kardinaal Turkson in op de relatie tussen waarheid en gerechtigheid. Tijdens de voorbeden werd gebeden voor de noden die op die dag ook tijdens de workshops centraal zouden staan, zoals het belang van diaconie, gastvrijheid voor vluchtelingen, veiligheid voor hen die onder geweld te lijden hebben.

De inleiders was gevraagd in te gaan op de verbinding tussen wat we doen en de christelijke inspiratie van waaruit we dat doen. Kardinaal Turkson noemde tijdens zijn lezing de caritas, liefde, als fundament voor de Kerk en voor het christenzijn. In een historisch theologisch overzicht toonde hij hoe in de geschiedenis van de Kerk caritas zich heeft ontwikkeld. "Waar nood is, staan we klaar om anderen in liefde te dienen." Samenwerkingen aangaan is daarbij belangrijk, maar hij benadrukte dat de caritas haar eigen specifieke inbreng

heeft: "Het is de liefde van Christus die ons inspireert. Daarvoor is vorming nodig, moeten we onze competenties ontwikkelen. Maar ook is nodig dat we ons hart vormen naar het hart van Jezus."

Vervolgens legde mevrouw Kieboom de nadruk op het bijhouden van gebed en actie, zoals de beweging van Sant'Egidio doet in haar omgang met de armen, die hun vrienden zijn. Armen zijn in haar ogen niet alleen degenen die materieel arm zijn in deze tot consumptie uitlokkende maatschappij, ook eenzaam zijn sociaal arm. "Het individualisme in onze samenleving heeft de eenzaamheid van de zwakke mensen

vergroot. En denk aan de uitzichtloze eenzaamheid van ouderen. Terwijl de ouderen een kans zijn voor onze samenleving, omdat ze tijd hebben en mensen nabij kunnen zijn," aldus Kieboom.

Zuster Böhmer legde de nadruk op de houding waarmee we vanuit de Kerk ons werk doen, die het verschil maakt. Het betuigen van de onvoorwaardelijke liefde van God in de concrete daden die dat laten zien. Veel van de aanwezigen waren ontroerd over de passage waarin zuster Böhmer vertelt over haar bezoek aan een gevangenis in de Verenigde Staten. "Ruth, de pastoraal werkster, had de communie bij zich, maar we mochten niet in de cellen. Zij vroeg aan één van de gevangenen: 'Wil je de communie ontvangen?' De man zei 'ja', en ik was benieuwd hoe dit zou gaan. Hij schoof een blad onder de deur van zijn cel, Ruth legde de hostie erop en de man trok het blad papier naar zich toe. Zo klein maakt de Heer zich dat hij onder een deur past om bij een mens te komen."

Na de lezingen in de ochtend volgde een lunch waar genetwerkt werd. Vervolgens kon ieder twee workshops bijwonen. In de organisatie was ervoor gekozen om inleiders uit te nodigen die actuele thema's uit caritas en diaconie kunnen uitwerken en om uit elk bisdom één organisatie een bijzonder project voor het voetlicht te laten brengen. Er

waren dus workshops over duurzaamheid, Laudato si', straatpastoraat, migrantenkerken en over samenleven en samenwerken met vluchtelingen, over het 'met je poten in de modder staan' tijdens de dagelijkse praktijk van caritas, over kinderen en armoede, over de Bijbelse aandacht voor de naaste, over inloophuizen en het Fonds Franciscus van het Kansfonds. Vanuit het aartsbisdom verzorgde 'de Warmtebron' de workshop: een initiatief van vrijwilligers voor dagopvang van ouderen in Benschop, dat in geld en mensenwerk ondersteund wordt door de lokale caritas van de PCI H. Drie-eenheid. Het werd een levendige middag. De presentaties verliepen helder, de betrokkenheid van de deelnemers was groot. Men vond het vooral interessant te praten met vrijwilligers uit andere praktijken. Een nieuwe caritasbestuurder zei verheugd: "Nou, ik ben wel in een heel mooi werkveld terecht gekomen, ik val met de neus in de boter." Alom was men enthousiast over de inhoud en de ontmoetingen, al ging er natuurlijk hier en daar soms iets mis.

Het resultaat van de dag mag er zijn. Enthousiaste mensen, mooie inspiratoren, hartelijke en deskundige ontvangst door de Beweging van Focolare. Als organisatoren zijn we ook tevreden: over het resultaat en over het proces dat ertoe leidde: een inspirerende dag van de gezamenlijke bisschoppen rondom caritas en diaconie. Caritas Beweegt immers.

door Trees Versteegen
foto's: Ramon Mangold

